

Lokale verkiezingen Zaventem 2024

STERREBEEK 2000 vraagt meer daadkracht en vooruitgang

Inleiding

Tijden veranderen. Zo ook de problemen en uitdagingen waarmee we in onze gemeente te kampen krijgen. De aanhoudende inwijking, groei en diversificatie van onze inwoners, de toenemende bouwdrum, bouwnormen en verstedelijking, de groeiende verkeersstromen, de hitte, droogte en waterproblemen, de verdere groei van de luchthaven vormen een steeds grotere bedreiging voor onze omgeving en natuur, onze leefwereld en sociale cohesie. Onderliggend aan al deze uitdagingen en er nauw mee verbonden is de **klimaatopwarming** en omslag naar een koolstofvrije samenleving tegen 2050. Met een eerste belangrijke tussenstap en evaluatie in 2030 op het einde van de nieuwe legislatuur. **Voor de meeste lokale beleidsdomeinen wordt dit de grootste uitdaging.**

Willen we in 2030 op het einde van de volgende legislatuur (nog) in een gezonde en leefbare gemeente wonen zal een lokaal beleid dat blijft focussen op het bestendigen van 'business as usual' niet langer volstaan.

STERREBEEK 2000 vraagt daarom dat politieke partijen naar de burger en de lokale verkiezingen van 2024 stappen met innovatieve, strategische en daadkrachtige beleidsvoorstellen, investeringen en samenwerkingsverbanden die onze gemeente en inwoners een duurzame toekomst garanderen. Hopelijk kunnen onze volgende voorstellen hiertoe bijdragen.

Het Bestuur van STERREBEEK 2000

Grote lijnen:

- Zaventem engageert zich voor een **ambitieuw en sociaal langetermijnbeleid rond klimaat** in lijn met de Belgische en Europese doelstellingen voor 2050 en de Burgemeestersconvenant 2030, gedragen door een **brede organisatorische aanpak** in de gemeenteraad, het schepencollege en de hele gemeentelijke organisatie.
- Geen klimaatbeleid in aparte hokjes maar **een geïntegreerde aanpak** van mobiliteit, ruimtelijke ordening, natuurbehoud/beheer, landbouwbeleid, waterbeheer, energiebesparing, renovatie en energieneutraal maken van woningen en bedrijven.

- Een **operationeel plan voor de periode 2025-2030**, met concrete doelstellingen en te behalen resultaten. In het plan worden de **prioriteiten** bepaald, de **financiering** vastgelegd (eigen middelen en subsidies), en de **participatie** van betrokkenen uitgewerkt. Er wordt een **meetinstrumentarium** voorzien om de klimaateffecten van de maatregelen te toetsen, er worden **evaluatiemomenten** opgenomen en in permanente **bijsturing** voorzien.

- **Structurele samenwerking met lokale en regionale partners:** met lokale wijk- en buurtcomités/dorpsraden, actiegroepen, fietsersbond, natuur- en milieuverenigingen en armoedeorganisaties, individueel geëngageerde burgers, landbouwers, energiecoöperaties; met de buurgemeenten, met de vervoersregio, met de intercommunale, met de woonmaatschappij. Om draagvlak te creëren en doelstellingen te bewaken is een permanente **lokale Overleggroep Klimaatbeleid** en projectmatig intensief overleg met betrokken burgers/verenigingen nodig.

Aanpak

Zaventem profileert zich tijdens de volgende legislatuur als een Vlaamse randgemeente met een **ambitieuw en sociaal klimaat en duurzaamheidsbeleid/plan** (in lijn met het **Burgemeestersconvenant 2030** dat het ondertekende).

De gemeentelijke beleidsagenda tijdens de volgende legislatuur beperkt zich niet louter tot lokale domeinen waar de gemeente volledig bevoegd is. De gemeente bepaalt en verdedigt **ook haar beleidsstandpunt m.b.t. domeinen die niet of slechts gedeeltelijk tot haar bevoegdheid behoren (luchthaven/vaart, gewestelijke wegen, landschap en waterlopen ...)** maar waarvan de impact op de gemeente en haar inwoners onmiskenbaar zijn. Het heeft immers geen zin om zich te beperken tot lokale bevoegdheden, een bredere strategie is nodig om resultaten te bereiken die bijdragen tot een lokaal (positief) effect. Zo is een gemeentelijk verbod om tussen 22u en 07u nachtgerucht of nachtruoer te maken waardoor de rust van de inwoners kan worden verstoord zinloos in een buurt overvlogen door nachtvluchten.

Alle beleids- en investeringsbeslissingen tijdens de volgende legislatuur ondergaan **vooraf een duurzaamheid/klimaattoets** waarvan de resultaten openbaar worden gemaakt. Inventaris, opvolging, bijsturing en rapportering van **alle lokale energie en klimaat gerelateerde acties en projecten** wordt structureel verankerd en verzekerd **via het LEKP-portaal van de Vlaamse Overheid** (zie <https://www.lokaalklimaatpact.be/>) en het **Groenblauwpeil** (zie <https://groenblauwpeil.be/>), de tool die de voortgang monitort van de groene en de blauwe doelstellingen van het Lokaal Energie en Klimaat Pact (LEKP).

1. Waterbeheer

Een gefundeerd **droogte- en hemelwaterbasisplan** (incl. risicoanalyse **wateroverlast en overstroming**) dat aansluit bij de doelstellingen van de Blue Deal:

- **scheiding** van de opvang van zuiver regenwater en vervuild rioolwater (Gebruik van moerriolen dient gestopt te worden op korte termijn door persleiding voor regenwater/ oppervlaktewater doorheen de bestaande infrastructuur van het moerriool, zoals in de Derscheidlaan).
- aanleggen van **wadi's** om regenwater zacht te laten infiltreren
- **hergebruik** van bemalingswater bij nieuwbouw, verbod op storten in riolering
- parkings (her)aanleggen met materialen die **waterinfiltratie** maximaliseren
- op industrieterreinen en gemeentelijke infrastructuur ingrepen doen om regenwater te **recupereren** en water te hergebruiken
- **erosiebedrijfsplannen** opmaken
- **toezicht en controle** op het gebruik van de verplicht opgelegde regenwaterputten (opslag van regenwater en hergebruik voor tuinen, WC);
- natuurgebieden en landbouwgronden veel meer gebruiken als **opslagplaats voor water** (bufferen en vasthouden van water)
- **inventaris** en ruimte voor (herstel van) de natuurlijke loop van beken en grachten.

Ontharding: De gemeente monitort nauwgezet de evolutie van haar verharde oppervlak. Bijkomende verharding wordt aan banden gelegd, onthardingsprojecten worden bevorderd. Zaventem is reeds 36 % verhard, het gemiddelde voor Vlaanderen is 15 %.

De gemeente legt bij de aanvang van legislatuur

Daarenboven speelt hier het Mattheüseffect: vooral meer bemiddelde inwoners maken gebruik van de vele premies, minder kapitaalkrachtige inwoners beschikken meestal over te weinig middelen om deze ingrepen te financieren. Verouderde kantoor en bedrijfspanden dienen uit de markt te verdwijnen door renovatie en vernieuwbouw.

Hiervoor dienen meer **collectieve systemen** opgezet worden.

- Samenwerking met burgergroepen en energiecoöperaties is nodig om na te gaan waar **collectieve warmtenetten** kunnen aangelegd worden. Er kan daarbij bv. gewerkt worden met **energieclusters op straat- of wijkniveau** waarbij kapitaalkrachtige bewoners investeren en bijdragen aan het model en andere bewoners kunnen instappen aan een goedkoper tarief.
- De **gemeente Zaventem** kan hierbij enerzijds optreden als **facilitator** maar ook als **energieleverancier** door op alle gemeentelijke infrastructuur zonnepanelen te voorzien.
- Ook **centrale opslagbatterijen** kunnen daarbij een oplossing bieden voor de energiecluster en opgezet worden in of op openbaar domein.
- In het mobiliseren van de nodige **ondersteuning door gespecialiseerde studie bureaus (qua technieken) en streekorganisaties (qua participatiebegeleiding en financiering)** kan de gemeente een belangrijke rol spelen.
- Een **strategische samenwerking** met privé eigenaars, projectontwikkelaars en de sociale huisvestingsmaatschappij 'Woontrots' met als doel de **energetische renovatie van (oude/leegstaande) woningen te versnellen**.
- Ook het aantal **sociale verhuurwoningen en appartementen in onze gemeente moet drastisch verhogen**. Zaventem heeft een Bindend Sociaal Objectief (BSO) opgelegd gekregen van 218 sociale huurwoningen. Eind 2022 had het slechts 107 sociale huurwoningen, minder dan de helft (49 %) gerealiseerd. Bovendien plant Zaventem in de toekomst nul sociale huurwoningen te bouwen.

(Om het sociaal woonaanbod in Vlaanderen versneld uit te breiden en geografisch te verspreiden kreeg elke gemeente een Bindend Sociaal Objectief (BSO) opgelegd. Dit Bindend Sociaal Objectief legt aan de gemeente op hoeveel sociale huurwoningen zij op haar grondgebied moet realiseren tegen 2025. De nulmeting gebeurde op 31/12/2007 en hield rekening met het aantal huishoudens in die gemeente op 01/01/2008. Voor de nulmeting werden de sociale huurwo-

ningen van de sociale huisvestingsmaatschappijen en de sociale verhuurkantoren mee in rekening gebracht. Elk jaar wordt het sociaal woonaanbod opnieuw gemeten door Wonen in Vlaanderen. Bij de netto toename gerealiseerd sociaal huuraanbod wordt gekeken naar het verschil tussen het totaal reeds gerealiseerd sociaal huuraanbod op 31/12/2022 en de nulmeting. Bron Rapport Wonen Zaventem, Provincie Vlaams-Brabant).

3. Natuur

Natuurherstel en een duurzaam landbouwbeleid moeten onze omgeving klimaat-robuuster maken en de biodiversiteit verhogen. Een geheel van maatregelen is nodig:

- bestaande natuur veel meer inzetten voor het **bufferen en vasthouden van water** (zie ook sectie water)
- verdere **bosuitbreiding** (tijdens de huidige legislatuur vergrootte het bosareaal met 4.2 ha) en **boom- en plantaanplanting** ook op industriegrond en niet altijd ten koste van landbouw (1).

- **duurzaam bosbeheer** wordt verzekerd in partnership met lokale natuur/milieuverenigingen en met steun van privébedrijven.
- Ecologisch berm/hagenbeheer en verbod op gebruik van **pesticiden** in die zones.
- Het versneld realiseren van het geplande **netwerk van trage wegen, parken, bos en natuurgebieden**.

(1) Per dag ademt een mens ongeveer 1 kg aan CO₂ uit. Zaventem telt ongeveer 36.000 inwoners die dagelijks dus 35 ton CO₂ produceren, evenveel als de CO₂ voetafdruk van 52 passagiers op een retourvlucht naar Spanje. Om dit te compenseren met voldoende zuurstof zijn 8 volwassen bomen per inwoner nodig, in totaal 315.000, op eigen grondgebied. Meer/nieuwe inwoners = bijkomende bomen planten. Tijdens de huidige legislatuur werden ongeveer 36.000 bomen bij geplant, dat is één boom per inwoner.

- Bevorderen en afwerken van **meanderende waterlopen** met natuurlijke oevers (zoals doorheen het Zeenpark)

- Streekeigen **bomen en hagen aanplanten** langs straten en pleinen; **geveltuinen, boomgaarden en voedselbossen** op gemeentelijke gronden.
- zwerfvuil verzamelen en **sluikstorten** strenger bestraffen.
- in samenspraak met **burgers/natuurverenigingen** bevorderen van **volkstuint- en voedselbosinitiatieven** incl. op gemeentelijke gronden.
- **korte-keten-projecten** aanmoedigen.
- burgers en scholen stimuleren naar een meer **plantaardig dieet**.

4. Circulaire economie en beleid

De afgelopen jaren werd er heel wat actie ondernomen, binnen Vlaanderen, om circulaire economie breed te implementeren. Zo was er de Green Deal Circulair Aankopen, Green Deal Circulair Bouwen, de oproep Circulair Werk(t) en de oprichting van het Doe Netwerk Lokaal Circulair ([Lokale besturen cruciaal in transitie naar circulaire economie \(vvsb.be\)](#); [Lokaal Circulair - Vlaanderen Circulair \(vlaanderen-circulair.be\)](#)).

Deze acties tonen aan hoe lokale besturen hun rol kunnen versterken ter bevordering van de circulaire economie. STERREBEEK 2000 vraagt dat Zaventem zijn beleid op dit vlak tijdens de volgende legislatuur danig versterkt o.a. door:

- **Circulaire benaderingen te integreren in verschillende beleidsgebieden**, zoals bouwprojecten, wa-

terbeheer, bedrijventerreinen, sociale circulaire hubs en uiteraard afvalbeheer.

- Duurzaam afvalbeleid (recyclage; circulair hergebruik van materialen), **dit ook voor de gemeentelijke infrastructuur**.
- Groeperen, **versterken en faciliteren van alle circulaire initiatieven** die momenteel slecht of klein gehuisvest zijn (Repair-Café, bestaande kringloopwinkel, bestaande babytheek, bestaande speltheek) op 1 werkvriendelijke ruimte met de nodige voorzieningen, inclusief WIFI access. Meer openingsuren en vaste medewerker.
- Het **Repair-café** moet kunnen beschikken over een **vaste werkruimte** met mogelijkheid om materiaal op te slaan.
- Openen van een **fietstheek** (cfr. Fietsbib Ter-vuren), waarbij fietsen kunnen worden ontleend in functie van de behoefte van o.a. opgroeiende kinderen.
- Activeren en intensifiëren van **hergebruik van meubels en huisraad**, de drempel en bereikbaarheid zijn momenteel te hoog (grote kringloopwinkel enkel beschikbaar in Vilvoorde).

5. Open en bebouwde oppervlakte

Zaventem werkt een globaal ruimtelijk plan uit voor alle deelgemeenten waarbij de open ruimte extra beschermd wordt en de bestaande bebouwde of te bebouwen oppervlakte strikter gestructureerd en gereguleerd wordt.

Aanpak

De woonzones en de open ruimte staan in Zaventem onder zware druk van inwijking, bevolkingsgroei en de immobiliënlobby.

Inwoners hebben in het verleden met lede ogen moeten toezien hoe de woonzones verder verstedelijkt werden met appartementsblokken en steeds hogere woonblokken met alle gevolgen op toeslibbend verkeer. Dit als gevolg van o.a. beslissingen die 10 tot

15 jaar geleden werden genomen, toen Zaventem en al haar deelgemeenten tot het Stedelijk Strategisch Gebied rond Brussel werden ingedeeld.

Het maatschappelijk draagvlak voor die verdere verstedelijking en verdichting is er niet meer zoals men kan vaststellen bij elke grote bouwwerf, al beantwoordt die aan alle huidige wettelijke regelgeving.

Ook worden nieuwe industrieterreinen ontwikkeld terwijl er grote leegstand is in de bestaande (site aan de Grote Kloosterstraat te Sint-Stevens-Woluwe).

Versillende gemeentelijke verordeningen en enkele GRUP's hebben een eerste stap gezet. Om het tij echt te keren is echter een meer strategisch langetermijnbeleid nodig.

Zaventem moet een ordeningsplan uitwerken met een visie voor de verre toekomst – in wat voor omgeving willen we wonen, werken, ons ontspannen en verplaatsen over twintig, dertig, vijftig jaar – waarbij alle aspecten voor de omgeving worden bekeken, zoals de impact op mobiliteit, klimaat, onderwijs- en kinderopvangbehoeften, de landbouw, natuur en open ruimte, e.a..

Binnen dit kader moet er ook durven gekeken worden naar esthetiek en architectuur. Louter regels over bv. hoogtes en afstand tussen gebouwen maken dat creatieve, duurzame inbreidingsprojecten moeilijk of niet realiseerbaar zijn. Veel vergunde projecten eindigen uiteindelijk als grote standaard blokkendozen. Er is dringend nood aan een visie en beleid om het bestaande ruimtebeslag met creatieve architecturale oplossingen kwalitatief te verdichten. De gemeente heeft voldoende sleutels in handen om dit te bevorderen in het kader van 'goede ruimtelijke orde' en 'inpasbaarheid in de omgeving'.

Waarom bv. de bouw van meergezinswoningen geen esthetische toets opleggen?

Voorstellen:

- Zaventem **herwerkt haar verouderd Structuurplan.**
- De gemeente wacht niet tot een ontwikkelaar een project voor een bepaald gebied indient, maar legt zelf met **gemeentelijke uitvoeringsplannen en voorschriften de invulling vast van bepaalde zones** (bestemming, grootte, hoogte,...). (cfr. Bosdelle; openbare recreatiezone aan het Brugman de Walziplein i.p.v. padel- en tennisvelden).
- Waar mogelijk en zeker voor gronden waarvan de gemeente de eigenaar is, wordt de bestemming van bepaalde zones herzien om **meer natuur- of landbouwgebied te vrijwaren.**

Voorbeeld: beperking van de verkavelingsplannen op het **Moorselveld** tot de gronden met aansluiting tot bestaande wegenis.

Zaventem zet woongebied van 4 hectare om in landbouwzone: "Historische beslissing"

De gemeenteraad van Zaventem heeft unaniem beslist om de Bosdelle in Sterrebeek te beschermen als open ruimte. Het gaat over een gebied van 3,7 hectare tussen de Bosdellestraat en de Voskapelstraat.

- De gemeente behoudt haar visie om **geen nieuwe wegenis** meer toe te kennen in nieuwe verkavelingen.
- Een verstrenging van gemeentelijke verordeningen dringt zich op met het oog op het **bevorderen van een "kwalitatief" verdichtingsbeleid** zoals aanbevolen in het Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant (<https://share.vlaamsbrabant.be/Ruimtelijke-planning/Beleidsplan-ruimte/beleidsplan-ruimte-vlaams-brabant-20230919.pdf>).

- **Stop aan de contextloze ‘verappartementisering’** van onze dorpskernen. Bevordering van projecten die respect opbrengen voor de historische context, de schaal van de omgeving en het erfgoed. Behoud van de specifieke identiteit en het karakter van onze dorpskernen en daarbij een aangepaste architectuur en bouwtypologie.
- **Inkrimping van de appartementszone 1 en verlaaging bouwhoogte** in het kerngebied van 14 naar 11m.
- Voor de berekening van de groenindex mag enkel **groenoppervlakte** worden meegeteld met **minstens 1m teelaarde** diep.
- **Losstaande satelliet inplanting** (groepseenheden) i.p.v. appartementsblokken.
- **Gemeentelijke bouwgronden** worden voorbehouden voor **sociale woningen**, i.p.v. sociale kavels. Hierbij worden de woningen verhuurd of verpacht maar nooit verkocht.
- Een doordachte strategie moet uitgewerkt worden voor een verdere **duurzame en kwaliteitsvolle ontwikkeling van onze dorpskern** en om leegstand aan te pakken.
- De gemeente werkt een lange termijnvisie uit voor de **toekomst van kerken, kerkhoven** en gaat hiervoor in overleg met burgers.
- De gemeente betreft de **GECORO** niet alleen bij de wettelijke vastgelegde bevoegdheden maar betreft haar **proactief bij het uitwerken van toekomstplannen**.
- De gemeente neemt initiatieven om **onontgonnen industriegronden** om te vormen tot bosgebied/natuurgebied/landbouwgebied.
- Zaventem zorgt voor zijn historisch patrimonium met een **toekomstvisie voor kastelen en hun parken**.
- Omgevingsinrichting
  - Regelmatig(er) **onderhoud van stoepen, voet- en fietspaden** (verzakkingen).
  - Herstellingen van **zitbanken en nieuwe zitplaatsen** voorzien.

6. Luchtvaart en Brussels Airport

Heel wat inwoners van Zaventem werken voor Brussels Airport of voor bedrijven in de luchthavensector. Zaventem zelf ontvangt jaarlijks meer dan 10 miljoen euro aan inkomsten uit activiteiten in en rond de luchthaven. Deze economische en tewerkstellings-

voordelen van de luchthaven komen echter niet zonder ook heel wat gezondheidsimpact en omgevingsoverlast in de vorm van geluid, (ultra)fijn stof, stikstof, CO2 en verkeersoverlast.

Ook al ligt de bevoegdheid voor deze domeinen bij andere, hogere instanties (Vlaamse, federale en Europese), het standpunt en de betrokkenheid van de gemeente inzake de gezondheidsimpact, omgevings- en verkeersoverlast voor haar inwoners is en blijft cruciaal.

Zaventem werd daarom ook als één van de vier belanghebbende luchthavengemeenten rechtstreeks aangeschreven om de aanvraag en het voorstel van Brussels Airport voor een nieuwe omgevingsvergunning te beoordelen.

BRUSSELS AIRPORT MAAKT TOEKOMSTPLANNEN

Aanpak

Wij vragen dat Zaventem overlegt met de drie andere luchthavengemeenten (Machelen, Kortenberg, Steenokkerzeel) alsook met buurgemeenten (Kraainem, Tervuren, Wezembeek-Oppem) en het openbaar onderzoek aangrijpt om bezwaar in te dienen en te eisen dat deze gezondheids- en omgevingskosten niet verder groeien en worden ingeperkt. Indien dit niet of onvoldoende zou gegarandeerd worden, dan moet men juridische stappen overwegen. Onze zes grootste bekommernissen en eisen in dit verband zijn als volgt:

1. Nieuwe omgevingsvergunning luchthaven voor max. 10 jaar
2. Snoei geluid en fijnstofuitstoot door vliegverkeer op Brussels Airport
3. Meet en plafoneer geluidsoverlast vliegverkeer zoals ervaren door omwonenden op de grond
4. Beperk CO2 voetafdruk vliegverkeer van Brussels Airport op het klimaat
5. Snoei stikstofuitstoot vliegverkeer en vrijwaar natuur/biodiversiteit rond de luchthaven voor toekomstige generaties
6. Verder toeslibben wegverkeer rondom de luchthaven moet stoppen

In een gedetailleerd bezwaarschrift op het Openbaar Onderzoek dat STERREBEEK 2000 indiende begin januari 2024 via de gemeente Zaventem, na bespreking in de Milieuadviesraad van Zaventem, worden deze bekommernissen en bezwaren verder gespecificeerd (zie https://sterrebeek2000.be/Berichten/2024/2024_01_05%20Overgunningsaanvraag%20BAC%2000MV_2022106386%20bezwaarschrift%20STERREBEEK%202000%20getekend%20web.pdf).

Ongeacht de uiteindelijke voorwaarden en de duur van de nieuwe omgevingsvergunning vraagt STERREBEEK 2000 dat **Zaventem zich tijdens de volgende legislatuur kritischer en pro-actiever engageert m.b.t. de impact van de luchthaven en het vliegverkeer op haar inwoners en onze omgeving**, zoals beschreven in bekommernissen 2 tot 6. Dit geldt in het bijzonder voor:

- De uitbouw van een **gebiedsdekkend meetnet voor geluid en overvlucht-frequentie in onze gemeente en alle deelgemeentes**.
- Maatregelen die additionele **luchthaven gebonden verkeersoverlast** in en rondom onze gemeente moeten **temperen, inclusief inname van openbare ruimte voor parking en logistieke activiteiten**.

- Meer systematische en representatieve **metingen van (ultra)fijnstof, stikstof en geurhinder in onze gemeente**.

- Afschaffing van diabolotaks (toeslag van € 6,70 per enkele rit van/naar de luchthaven): taks moet alleen worden aangerekend aan luchthavenpassagiers.
- Proactieve participatie en coalitievorming met luchthavengemeenten en vertegenwoordigers van omwonenden in de **Overlegcommissie voor de Luchthaven** met het oog op het **inperken van de overlast van de luchthaven en het vliegverkeer** op de omgeving en de omwonenden.

7. Inspraak en participatie

De kloof tussen burger en politiek wordt steeds groter, het vertrouwen in de politiek steeds kleiner. De proteststem klinkt steeds luider en vertaalt zich steeds vaker in een gedachtegoed van zondebokken zoeken en culpabiliseren eerder dan in het nastreven van verdraagzaamheid, inclusie en sociale cohesie en het aanbrengen van oplossingen.

De impact hiervan op de uitkomst van de verkiezingen van 2024 blijft heel onzeker op Europees, federaal en regionaal vlak maar ook op lokaal vlak waar een nieuw gemeentelijk kiessysteem niet alleen de stemplicht heeft afgeschaft, maar ook de regels m.b.t. coalitievorming en aanstelling van de burgemeester drastisch heeft gewijzigd.

Zowel in de aanloop naar de lokale verkiezingen als tijdens de nieuwe legislatuur vragen wij dan ook dat de burger **beter gehoord en meer betrokken** wordt in het beleid.

Aanpak en voorstellen

- **Verkiezingsprogramma's:** wij vragen dat politieke partijen in de aanloop naar de lokale verkiezingen in oktober 2024 prioriteiten definiëren met meer ruimte voor de ervaring en **inspraak van alle burgers**. Ook voor de noden en verwachtingen van **minder mondige en gefrustreerde groepen van burgers**.
- Een **participatief gemeentebestuur** en **bestuursakkoord**: het nieuwe schepencollege en de burgemeester engageren zich expliciet in het bestuursakkoord voor een participatief gemeentebestuur.
- Een eerste belangrijke stap in dit verband: na de verkiezingen komt de meerderheid haar **bestuursakkoord voorstellen in elke deelgemeente**.
- Burgerinterpellatie: tweede belangrijke stap, inwoners van Zaventem krijgen de **mogelijkheid om de gemeenteraad te interpellieren** via een systeem van burgerinterpellatie zoals reeds in vele steden en gemeenten van toepassing is. Mits duidelijke afspraken (spreektijd indiener en repliek, min. aantal nodige handtekeningen/aanvragers) krijgt de maandelijkse gemeenteraad een burgerluik met een concrete democratische meerwaarde. De debatvoering zelf wordt echter voorbehouden aan de raadsleden en de politieke fracties. Het intern reglement van de gemeenteraad wordt hiervoor onmiddellijk aangepast zodat burgerinterpellatie concreet kan starten vanaf 1 sept. 2025.
- **Gemeentelijke adviesraden:** Zaventem kent reeds vele jaren allerlei erkende adviesraden (sport-, cultuur-, jeugd-, sociale-, milieu- en dorpsraden). De (democratische) werking en facilitering, en de informatie over deze raden en hun adviezen naar de burgers blijft echter ondermaats. Het gemeentelijk communicatieplatform kan hier zeker versterkt en interactiever worden gemaakt. **De samenstelling en statuten van deze raden dienen echter hoognodig herbekeken en gemoderniseerd te worden**. Ook individuele wakkere burgers moeten er terecht kunnen, niet enkel verenigingen. Algemene dorps thema's moeten er aan bod kunnen komen. Goedwerkende adviesraden kunnen immers een belangrijke bijdrage leveren aan het gevoerde beleid. Hun werking ondergraaft geenszins het nut/belang van het

Wij kunnen niet zonder uw mening.
Doe mee!
#Burgerparticipatie

- klassieke middenveld en/of de begeleidende taken van de ambtenarij. Bovendien geeft het College bij eventueel afwijkende keuzes, via de gemeenteraad, telkens toelichting bij de genomen beslissing.
- De **verslagen van de raden** worden gepubliceerd op de gemeentelijke website in het kader van openbaarheid van bestuur.
  - Bij de samenstelling van het College let men erop dat **er een schepen is uit elke deelgemeente**.
  - De **vertegenwoordiger van College en de ambtenaar in de Dorpsraad wonen in de deelgemeente**.
  - De Dorpsraad komt minstens elk kwartaal bijeen.
  - **Zaventem aan Zet:** Wij vragen een **evaluatie** van het zeer gewaardeerde initiatief Zaventem aan Zet. Wat met de onderwerpen die nog niet aan bod kwamen? (bv. waterhuishouding en het groenbeheer, luchthaven).
  - Bevordering/ondersteuning van **wijkcomités en -initiatieven**.
  - Het **gemeentelijk communicatieplatform** online en in de publieke ruimte (bv. **infoborden op betere locaties** zoals pleinen i.p.v. langs wegen) versterken en interactief maken.
  - De gemeente informeert beter en sneller de burgers via haar website of andere sociale media over de **stand van zaken i.v.m. interventies van de technische dienst als de brandweer** (opkuis, pompen).

8. Mobiliteit

Realisatie en verdere uitwerking van de besluiten uit de Zaventem aan Zet bevraging. STERREBEEK 2000 vraagt:

Voor de fietser:

- Meer **gescheiden fietspaden** (o.a. Zavelstraat, Hipodroomlaan, N2 Leuvensesteenweg).

- Aanleg van **fietsstraten** (Waalsestraat, Bosdelle, Dorp, Derscheidlaan, Zavelstraat tss. kerk en Tramlaan, Rolantstraat),
- Overdekte **fietsstallingen** aan bushaltes, horeca, events ...

Voor de voetganger:

- Meer en beter aangeduide **oversteekplaatsen** (verlichting, wegversmalling, bloembakken, ...).
- **Voetpaden conform de normen** (voldoende brede stoepen voor kinderwagen, kind aan de hand, scoot-mobiel of rolstoel).

Voor de wagengebruiker:

- Uitvoeren van **circulatieplannen** Zaventem aan Zet (o.a. eenrichtingsstraten rond de dorpskern, 30km/uur zone in en rond de dorpskern).
- **Extra laadpalen** voor elektrische auto's
- Promoten en versterken van het **deelwagenaanbod** (Cambio).

- Plan om de **mobiliteitscongestie** op het kruispunt Waalsestraat /Tramlaan/Mechelsesteenweg aan te pakken. Dit moet samen met de buurgemeenten en de overheden uitgewerkt worden. We eisen een analyse van de verkeersstromen van, naar en door onze gemeente waarbij structurele oplossingen worden voorgesteld.
- Optimalisatie **lichtsturing** op kruispunt Waalsestraat /Tramlaan/Mechelsesteenweg/Voskapelstraat (zie ook fietssnelweg) en aan het kruispunt Tramlaan/Zavelstraat/Windmolenlaan.
- Een **analyse van de verkeersstromen** tussen Wezembeek-Oppem en Kraainem moet uitmaken of de dorpskern kan vermeden/ontlast worden door de Hippodroomlaan door te trekken tussen de Mechelsesteenweg en de Tramlaan. Een eventuele

doorsteek moet dan een parallelbaan worden naast de bestaande lokale weg voor de wijk (zoals in de Sterrebeekstraat naar Zaventem). Verkeersremmende maatregelen op dat stuk van de Hippodroomlaan.

Voor de schoolkinderen:

Zie Zaventem aan Zet: schoolstraten moeten **fietsstraten** zijn, met 1-richtingsverkeer voor auto's, met brede stoepen en actieve verkeersborden. Eventueel bannen van alle autoverkeer behalve voor schoolbussen, kiss & ride-zone en bewoners.

Openbaar vervoer

(zie ook onze voorstellen Beleidsplan regio Brabant https://sterrebeek2000.be/Berichten/2023/2023_07_24%20Openbaar%20Onderzoek%20vervoerregio%20Vlaamse%20Rand%20Opmerkingen%20STERREBEEK2000%20vzw%20web.pdf)

- Optimalisering van **buslijn traject 71** of via vervoer op maat, van de verbinding met het MCH in Wezembeek-Oppem.
- **Afstemming van de bussen** naar/van het metrostation in Kraainem 's avonds met de uren van het Metroverkeer.
- **Verbinding naar Zaventem** en tussen de deelgemeenten.
- Degelijke **inrichting van bushaltes** met zitbank, vuilnisbak, fietsrek ...

9. Behoorlijk bestuur

Je kan er niet om heen, inwoners worden mondiger enerzijds maar wensen zich niet altijd rechtstreeks te engageren anderzijds. Dit geeft frustraties zowel aan de zijde van de inwoners als bij overheidsdiensten en beleidsmakers. Om deze realiteit te counteren zijn een aantal elementen cruciaal: communicatie, transparantie, daadkracht en consistent beleid. Eén van de elementen die daartoe kan bijdragen is om de gemeentelijke organisatie, inclusief de bevoegdheden, te benchmarken met andere gemeentes zowel in Vlaanderen als over de grens.

Er wordt makkelijk van uitgegaan dat bestaande situaties volstaan omdat ze al tientallen jaren op die manier zijn ingericht. Een relevant voorbeeld hiervan: de bevoegdheden openbare werken, gemeentelijk ener-

giebeleid, milieu, stedenbouw, woonbeleid, in één geheel combineren. Dit dient zich te reflecteren in zowel politieke bevoegdheden als gemeentelijke organisatie: efficiënter beleid door het samenbrengen van expertise en bevoegdheden in één cel.

Beleid wordt maar rechtvaardig en duurzaam als er ook consequent wordt opgetreden tegen afwijkend en antisociaal gedrag. In dat verband is consistente handhaving een hoek- en sluitsteen van een in eerste instantie preventief beleid. Vertrouwen is goed maar controle en handhaving zijn noodzakelijk.

- **Geïntegreerd en krachtadig beleid:** geen versnipperde bevoegdheden (bv. milieu en klimaat, circulaire economie, openbare werken);
- **Dorpswerking gemeentelijke diensten;** installatie in elke deelgemeente van een gemeentelijk advies- en steunloket voor inwoners dat fungeert als hulp-punt voor bv. online taken (in bibliotheek bv.); in combinatie met plaats voor de wijkagent die een actievere en lokale rol moet krijgen in elke deelgemeente.

- Versterking van de **handhaving voor afwijkend en asociaal gedrag;** ook al kan de dader niet onmiddellijk gevat worden, duidelijk zichtbaar onderzoek van feiten zal de draagkracht en meldingsbereidheid vergroten. Sluikstorten, wild parkeren, verkeersagressie en vandalisme zijn situaties die te vaak onbestraft blijven ⁽¹⁾.

(1) De Troostplek van Sterrebeek 2000 en SAMANA in het Park Derscheid werd reeds verschillende malen beschadigd door vandalenstreken: graffiti op het bord, omplooien van staven met stalen vlieders. In het park worden ook drugs verhandeld. Zowel politie als gemeentebestuur zijn hiervan op de hoogte. Strikter toezicht en opvolging van klachten dringt zich op.

- **Personeelskader** waar nodig aanvullen of uitbesteden aan derden om dienstverlening te waarborgen; dit mag geen taboe zijn.
- **Meld-, opvolging- en terugmeldsysteem:** gestructureerd en consistent antwoord op aanvragen/meldingen is noodzakelijk; flexibiliteit in de applicatie die ook de mogelijkheid geeft meldingen te doen die niet in een bepaald categorie thuishoren;
- **Verlaag de drempel voor communicatie van de inwoners naar de gemeentelijke diensten** en kijk naar vereenvoudiging en wegnemen van drempels.
- Er zijn al stappen gezet om de **communicatie naar de inwoners** structureel te verbeteren. Dit kan nog verstrekt worden door nog meer lokale en gerichte communicatie waarbij alle mediakanalen worden gebruikt. Cruciaal is dat er gecommuniceerd wordt vóór een situatie uit de hand loopt. Bij openbare werken met impact op de buurt of verkeer bv. zou *'Communicatie is voor de aannemer of een andere overheid'* geen excuus mogen zijn.
- Aandringen op behoud/installatie **geldautomaat in elke deelgemeente.**

10. Het Vlaams karakter van Sterrebeek

In amper één generatie vervelde Sterrebeek van een landelijk Vlaams Brabants dorp naar een geglobaliseerd dorp met venster op Europa en de wereld. Steeds meer Europeanen en wereldburgers komen graag in Sterrebeek wonen en maken nu een belangrijk deel uit van de inwoners. Dit heeft zowel gevolgen voor onze taal, het verenigingsleven, als voor het wonen. Het Vlaams karakter en het gebruik van het Nederlands staan door de toenemende inwijking onder groeiende druk. Dat toont zich in ons straatbeeld en in het taalgebruik in handelszaken en horeca. Een **pro-actiever beleid dringt zich op om een verdere verglijding van het Vlaams karakter van onze gemeente te voorkomen.**

Taal: Onze Vlaamse gastvrijheid en meertaligheid draagt er ongetwijfeld toe bij dat slechts een minderheid van anderstalige inwijkelingen Nederlands leert, en bovendien bereid is om een mondje Nederlands te spreken. Nochtans zou dit hun omgang met bv. burens en administratie, en communicatie in winkels en horeca vergemakkelijken.

Participatie: Een basiskennis van het Nederlands zou bovendien hun participatie in lokale verenigingen en het sociale dorpsleven bevorderen. Alsook hun toegang tot onze Vlaamse media en participatie in ons Vlaams cultureel leven stimuleren.

Wonen: Anderzijds maakt de hoge graad van (internationale) inwijking en bevolkingsgroei dat wonen in onze gemeente, zeker voor jonge autochtone en minder bemiddelde dorpsbewoners, steeds moeilijker is geworden.

Aanpak en voorstellen

Onze gemeente Zaventem draagt Vlaamse gastvrijheid hoog in het vaandel. Heel wat initiatieven dragen hiertoe bij. Maar meer is nodig.

Taal

Taal is hét element dat zorgt voor meer begrip tussen mensen onderling en begrijpbare communicatie anderzijds. Taal is in dat opzicht cruciaal voor zowel een sociaal als een krachtig beleid.

- **Wettelijke taalverplichtingen doen naleven** is nodig en dient verdergezet maar is onvoldoende om anderstalige inwoners aan te moedigen om Nederlands te leren. Wat wel motiverend kan werken is een beleid dat zowel nieuwe **inwijkelingen** als bestaande inwoners van Europese als niet Europese landen proactiever en **gastvrij verwelkomt**, informeert, sociaal omkadert, en tenslotte ook **aanmoedigt en begeleidt om Nederlands te leren**.

- Zaventem biedt een **brede waaier taallessen en prattsessies Nederlands** aan. Kinderen worden daarbij niet vergeten. Via speelpleinwerking, 'taalmaatjes' en babybabbels helpt men kinderen uit anderstalige gezinnen al spelend hun kennis van het Nederlands te verbeteren. We vragen dat deze initiatieven tijdens de **volgende legislatuur worden verder gezet**. Maar ook verder ontwikkeld worden **op basis van een evaluatie** van de bereikte resultaten. Bovendien met de ambitie om de aantrekkelijkheid en participatiegraad om Nederlands te leren, en onze gemeente beter te leren kennen, te vergroten.

- In vele van deze taal/integratieinitiatieven doet het Zaventems gemeentebestuur bovendien beroep op vrijwilligers om bv. als taalcoach mee te werken. De toekomstige rol en bijdrage van deze **vrijwilligers versus verdere professionalisering** dient eveneens geëvalueerd te worden.

Wonen

De gemeente moet meer ambitie tonen in haar beleid om burgers, die een duurzame band met Sterrebeek en Zaventem hebben, de gelegenheid te geven om op een betaalbare wijze in onze gemeente te kunnen blijven wonen. Wat wij vragen is een beleid en investeringen in **meer duurzame sociale woningen en huurwoningen voor minder kapitaalkrachtige Sterrebeekenaars / Zaventemenaars**. Dat zij kunnen blijven wonen in onze gemeente draagt bovendien bij tot het **behoud van het Vlaams karakter van Zaventem**. In louter commerciële verkavelingen door projectontwikkelaars gaat het gros van de nieuwbouwwoonsten en appartementen immers veelal naar kapitaalkrachtige (re) inwijkelingen (Sterea, Ten Inde ...).

Participatie/verenigingsleven:

Het verenigingsleven als spil van het Vlaams karakter van Sterrebeek en Zaventem desintegreert. Het sociale leven in onze plaatselijke gemeenschap staat zwaar onder druk. Niet alleen is er weinig bemoediging en bekommernis vanwege onze politieke mandatarissen voor het verenigingsleven, ook het gevoerde politiek beleid is weinig doeltreffend.

Zo blijft de **subsiëring en logistieke/materiële omkadering voor de initiatieven en inspanningen van verenigingen** eerder symbolisch en ondermaats. Dit moet en kan beter.

Het Bestuur van STERREBEEK 2000 vzw